

ПРОГРАМАТА НА БНТ1 - ПОВЕЧЕ ОТ ТЕЛЕВИЗИЯ*

Да формираш програмната политика на една обществена телевизия в период в който цифровизацията радикално променя медийната среда и частните телевизии подчиняват програмите си изцяло на комерсиалния ефект от тях е професионално предизвикателство. Защото е свързано със създаването на продукция с качествено ново измерение на това как телевизията изпълнява обществен ангажимент и как запазва позиция в условията на най-динамичния период в развитието на телевизионната индустрия. Този процес за БНТ1 ще протече в няколко определящи контекста.

1. БНТ1 има възможността да следва модела на европейските обществени телевизии, които създават модерните тенденции като съчетават общественото с комерсиалното, класическите жанрове с новите реалити и състезателни формати, космедиа проекти с консервативност на програмната схема, традиционно съдържание с интерактивност.
2. БНТ1 е ситуирана във вътрешна медийна среда, в която борбата за пазарен дял между водещите частни телевизии уеднаквява като тенденция програмите им (еднакви формати и сериали се програмират като слотове в пряка конкуренция) и вярното поведение на обществената телевизия за да има влияние над зрителя е в това да показва алтернативна програма.
3. БНТ1 е на пазара, независимо от обществения си ангажимент. Програмата и трябва да е разпознаваема и продаваема. При предсказуемото агресивно поведение на частните телевизии, трябва да предложи продукция с която да разшири аудиторията и да запази позициите си в свръхконкурентна среда. Начинът е да промени стратегията и подхода при правене на програма, да създава алтернативно съдържание и конкурентен продукт.
4. БНТ1 има своя съществен пробив в това “да продава съдържание”, защото показва какво означава за една обществена телевизия да накара рекламодатетлите да инвестират в съдържание, а не в рейтинг (Голямото четене, Големият избор, Българските събития на ХХ век).
5. БНТ е в подготвителен период за многопрограмно развитие (при цифровизацията) при което БНТ1 ще остане основен политематичен канал и носител на структура с профилирани програми на останалите канали.

Етапът на развитие на телевизионната индустрия задължава БНТ1

радикално да промени подхода си при продуциране, реализация, програмиране и промоция на своята нова програма.

ЦЯЛОСТНА ПРОГРАМНА КОНЦЕПЦИЯ

БНТ трябва да има цялостна програмна концепция което включва: да предложи нова програма и стратегия за реализация; да използва несравнимия си потенциал в ангажиране на творчески, граждански, институционен и финансов ресурс като изразител на обществения интерес; да приеме ефективното поведение на европейските обществени телевизии, които работят с комерсиален подход, без да са зависими от него.

Новата програма на БНТ1 ще се опре на богато жанрово и съдържателно разнообразие, на качество на продукцията, на ефективно програмиране, на дългосрочна предвидимост на програмната схема, на съчетаване на традиционното с модерното. Програмата ще бъде разпознаваема във всичките си слотове, защото ще интегрира различните програмни модули в единна визуално, качествено и съдържателно концепция за телевизия (brand standard).

Като програма на обществена телевизия, наред с новините и публицистиката ще представя ясна и видима културна, образователна, гражданска, филмова и развлекателна политика. И ще използва всички възможности на модерното програмно развитие, което залага на сезонни проекти, обществено реалити, рейтингово кино, документалистика, забавление с добър вкус и интерактивни формати.

Това е програма, която ще отвори своя прайм тайм за българска продукция (кино, театър, музика, шоу) и ще има своите “запазени места” за излъчване на европейска продукция и обмен на програмно съдържание с балканските телевизии.

Ресурсът за развитие на ново съдържанието в програмата на БНТ е в развлечението, интерактивността и кросмедия проектите. Има три основни индустриални тенденции които влияят на създаването на модерно програмно съдържание. Първата е динамичното развитие на телевизионните жанрове и превземането на ефира от състезателни и реалити формати. Втората е интерактивността и интернет, които разширяват възможностите на традиционните медии (включително телевизията). Третата е създаване на продукт с обмен на съдържание между различни медии. Общото между трите е, че дават възможност за постигане на рейтинг, разширява на традиционната ни аудитория, привличат зрителя за съавтор и ще направят БНТ интересна телевизия.

Възможностите на моментната програмна ситуация показват, че има два

основни носителя които ще подпомогнат реализирането на подобна нова стратегия. Това са високият рейтинг и стандарт на новините и актуалните предавания, които използват активно възможностите на социалните мрежи и интернет за създаване на съдържание. И пробивват в качествено новото продуциране на реалити и състезателни формати за представяне на съдържание, присъщо на обществен оператор - култура, образование, политика и история (Голямото четене, Големият избор, Българските събития на ХХ век, Великите българи). Отчитайки това предлагам:

- Да бъде създаден ежедневен културно - информационен слот между 9 и 10 сутринта, който ще развие културния модул на сутрешния блок в самостоятелна линия. Той ще запази създадената традиция да представя културните събития и творци, но ще разшири полето, като: предложи теми от европейския и балкански културен и развлекателен афиш; представя световните културни събития с картина и коментар; предложи информационен сървис за това което зрителят може да гледа и посети “у нас и по света”; създаде специална линия за преглед на блогове, социални мрежи и интернет съдържание за култура; реализира кросмедия модули с културните издания, сайтове и радиа(активен успешен проект с радио предавания); ползва материали на европейски културни програми (Euronews, ARTE). Подобна линия дава възможност да бъде отделено достатъчно време за дебат по теми свързани с култура и образование. Това е начин да се използват пълноценно възможностите на кореспондентската мрежа на БНТ и “информационния обмен”. И да се направи вътрешен кроспроект между дирекциите програма и информация (вече работещ модел в “Референдум”)
- Да бъде реализиран втори сезон на успешен формат - Малкото Голямо Четене, който да представи световната и българска детска литература.
- Да бъде селектиран и реализиран състезателен формат на европейска обществена телевизия
- Да бъде обявена позиция за външна продукцията - развлекателен формат или реалити
- Да бъде обявена позиция за кросмедия продукция (digest; lifestyle; архитектура; география; наука и технологии; музика и шоу)

Настоящата програмна продукция на БНТ 1 (вътрешна, външна и копродукции) ще бъде анализирана и оценена по качество, обществена значимост, рейтинг, финансова ефективност и програмна необходимост. На базата на такъв комплексен анализ ще предложи промени - кои предавания да останат, при кои подходът при реализиране да бъде променен и какви нови е необходимо да бъдат продуцирани.

Обща основна слабост на програмната политика до сега е производството на много, незпомнящи се и дублиращи се тематично предавания, повечето

с нисък рейтинг и остаряла форма. Както и липсата на ясни критерии при продуциране и оценка на предаванията. Редукцията на програмата ще бъде одобрена от Процентската колегия на Програмна дирекция със следните предложения:

- Да актуализира концепциите на предавания с доказана програмна необходимост и съобрази съдържанието, екипа, форматите и реализацията им с модерните телевизионни тенденции

- Да предложи нови телевизионни форми за привличане на общественото внимание върху проблемите на групите в неравностойно положение и малцинствата, чрез ексклузивни телевизионни проекти (пример: националната кампания “достъп за всеки” може да стане повод за документална филмова поредица или ексклузивен слот с късометражни филми на зрители с примери за добра и лоша архитектурна градска среда)

- Да се изготви нова концепция за отразяване на събитията от национално значение (церемонии, паради, зари), която да интегрира излъчванията на живо в цялостната програма на деня, като създава тематичен контекст чрез специално разработени модули и други телевизионни жанрове (филми), които да предизвикат интерес и гледаемост.

- Да се изготви нова концепция за реализация на традиционни партньорски продукции, която да даде възможност за контрол на качеството на излъчване и съдържанието (Аскеер, Икар, Годишните награди за кино, Аполония).

- Да се изготви програмен календар на значимите събития и годишнини и предложи програмна стратегия за отбелязването им.

- Да се предложи концепция за реализация на сезонни проекти - свързани тематично и календарно с актуални събития и национални теми и събития, които да използват жанровия ресурс на телевизията, възможностите за институционално и медийно взаимодействие и да бъдат заложи като водеща програмна стратегия за лимитиран период от време (пример: световният форум за глобалното затопляне може да бъде предхождан от документална тематична поредица на BBC, партньорство на световна премиера на филм “The Age of Stupid” което върви в пакет с готово програмно съдържание, благотворителна кампания за невъзстановени райони от природни бедствия у нас след представянето им в сайта на БНТ, линия за еконовини в “100 секунди”, продуциране и излъчване на екоколекция и ревю със студентите по мода от художествената академия).

- Да се наложи като стил на БНТ1 да използва кратките ефирни форми за изграждане на тематични слотове по време на ексклузивни кампании и сезонни проекти (късометражни филми, формат “twitter” в 100 секунди, записани по Skype зрители с оценка и препоръки за БНТ1)

При оценка на настоящата продукция ще поискам за всички предавания (вътрешни, външни и копродукции) становище от Етичната комисия за наличие на конфликт на интереси и за спазване на изискването за необвързаност на водещите на предаванията и главните продуценти със службите на бившата държавна сигурност (действ ащо решение на УС на БНТ).

Ресурсът за развитие на програмната политика е и в това на **БНТ1 да интегрира съдържание и да изнася съдържание.**

Интегрирането на съдържание е свързано с анализ на календара от събития на музикални продуцентски компании, фестивала ли и независими граждански организации които биха могли да представляват интерес за програмата на БНТ като продукт. Ще дам примери в различни сфери:

- концертите биха могли при предварителна работа с музикалните компании (още при договаряне на правата) да бъдат заснети и станат постоянна линия в програмата на БНТ
- проекти в социалната сфера на неправителствени организации могат да се реализират чрез документална поредица и ексклузивен дискуссионен формат (социалните проекти на годината на фондация “Лале” или архитектурната среда на “Сграда на годината”)
- фестивалите могат да имат проекция в телевизионен ефир, като се излъчват филми или материали които кореспондират с програмата им (“Sofia Dance Week” с програмирани мюзикъли, филми и съвременен балет и заснемане на представления или Фестивалите за късометражно кино - Балчик, “Ранно пиле” и Filmini с програмирано късометражно кино от тяхната програма)
- културните центрове на различни посолства инициират проекти, партньорството в които може да получи своята екранна реализация(ежегодно представяне на световен проект за документално кино от Чешкия културно - информационен център)

Изнасянето на съдържание е свързано с инициране на културни и обществени прояви и кампании от БНТ. От продуцирането на концерти, фестивали и хепънинги до филми и театрални постановки. Ще дам отново примери в различни сфери:

- разработването на телевизионен проект “Училище на колела” ще премине през училища в различни населени места, ще влезе в тях и ще направи моментна документална снимка на училищния живот, постигнатото и проблемите, ще е съпътствано от дебат как да направим училищата по приятно място за децата, ще представи кино продукция на БНТ и ще завърши със съвместен благотворителен концерт на известни изпълнители с деца за

набиране на средства за училища, които имат нужда от спешна финансова подкрепа

театрална постановка продуцирана съвместно с Апология, Тетралния фестивал "Варненско лято" или "Сцена на кръстопът", представена във фестивалната програма и заснета и излъчена от БНТ

документална филмова поредица "София, обичам те" съвместно със Столична община в която шест български режисьора ни показват столицата през техния творчески и граждански поглед, при това проектът може да е свързан с дебат за архитектурната, екологична, социална и културна среда в която живеем.

Такъв подход за използване на ресурса на цялата културна и информационна среда, дава уникална възможност за жанрово и съдържателно обогатяване на програмата, за активно присъствие на БНТ във външни проекти, за поделяне на разходи и постига значим обществен ефект. Телевизионният синтез с партньорски проекти отговоря на най-новите тенденции за обновяване на програмно съдържание през подобни сезонни, тематични и общностни формати.

Ексклузивен програмен годишен проект на БНТ1, който ще активира програмен, институционален и граждански интерес и ще даде възможност на БНТ да остане лидер в разработването на съвременните комуникационни канали с аудиторията. Работният проект предвижда целогодишно реализиране на широк кръг от програми и събития на и извън екран, които БНТ ще продуцира, организира и излъчва. Проектът дава възможност и за взаимодействие между Дирекция "Програма" БНТ1 и Дирекция "Информация". Окончателният проект за 2011 година ще бъде представен за одобрение от УС на БНТ до ноември 2010 година.

Стратегически ресурс за програмно развитие като съдържание и финансова ефективност са външните продукции и копродукциите. Предлагам възможностите за работа с външните продуценти да бъдат използвани както при създаването на задължителните по закон 12% програма, така и при осъществяване на проекти за които БНТ няма самостоятелен ресурс за реализация (законът формулира основната философия на външните продукции да предлагат съдържание, което обществената телевизия трудно би произвела сама). Всички решения за избор на външен продуцент ще се вземат след обявен конкурс, ясно зададени професионални и финансови параметри и при прозрачност на процедурата. Ще предложа на УС да направи промени в правилата за работа с външни продуценти, които да стимулират търсенето на спонсорства и реклама за продукциите, както и надвишаването на заложените по договор рейтинги. **Защото външните продукции са ефективният начин БНТ сама да изкарва парите с които финансира съдържание.**

ПРОГРАМА И ФИЛМОПРОИЗВОДСТВО

Филмопроизводството е ключов ресурс за развитие на нова програмна стратегия и изисква да бъдат променени програмните изисквания, качеството и начина на продуциране на кино от обществената телевизия. БНТ има последователна политика и видим успех в подпомагане на дебюти, копродуциране на игрално кино, модернизиране на подхода си да продуцира актулна документалистика. И същевременно спорни резултати като продуцент на телевизионни сериали и формиране на цялостна програмна политика.

Интегрирането на Продуцентския център за кино “Екран” в структурата на Дирекция “Програма БНТ1” дава възможност за провеждане на ясна, дългосрочна програмна линия и прецизно формулиране на програмните изисквания. Това е необходимо условие за спиране на работата на парче при която се влагат много средства, а не се произвежда продукт, който е запомнящ се, предизвиква интереса на зрителя, има рейтинг и стои хомогенно в общата програмна и маркетингова концепция на БНТ. Подобно структурно решение ще има добър и дългосрочен програмен ефект. Защото дава възможност на екипа на “Екран” и да работи пряко по програмни проекти и формати, които жанрово включват документални филми и изискват специализирана експертна компетентност(филмите в Голямото четене или документална поредица, като част от ексклузивен проект).

БНТ1 ще запази водещата си роля като продуцент на българско кино сред телевизионните компании, само ако предложи стратегия в отговор на промени продиктувани от две събития, които фокусираха вниманието на телевизионния пазар към филмопроизводството. Първото е въвеждането на продуктувата реклама, която видимо и веднага промени интереса на комерсиалните телевизии към продуциране на български телевизионни сериали. Което води до второто, свързано с налагане на по-евтина и ефективна система на производство. За нас това означава промяна на вътрешните правила за работа и създаване на оперативна процедура за провеждане на сесии и селектиране на проекти. И е начин БНТ1 да стане конкурентноспособна в работата с успешни автори и филмови продуценти, да постига финансова възвръщаемост на вложените във филмопроизводство средства и да се стреми към по-висок рейтинг на продукцията си.

Моделът с който европейските обществени телевизии конкурират частните при продуциране на телевизионни сериали, е в предлагане на по-комерсиално съдържание без това да означава отстъпване от стандарта на медията.

БНТ1 ще запази политиката си да копродуцира българско игрално кино и да финансира дебюти. Ще заложи дългосрочна програмна стратегия за производство на документални филми и сериали. Отчитайки модерните тенденции в документалното производство за първи път в български телевизионен ефир ще продуцира формат на docu-soap и docu-fiction. Както и ще се отвори постоянна програмна позиция за представяне на “киното на младите” - късометражното кино.

Филмирането на театър ще е съвременната форма с която ще възстановим продуцирането и излъчването на телевизионен театър. Това е проект, който може да бъде реализиран съвместно с Мин истерството на културата, Съюза на артистите през проекта “Икар” и Фондация “Аскеер”. Което би дало допълнителна художествена стойност и финансова ефективност. Ще предложи да бъде изработена програмна стратегия за селекция, реализация и излъчване на театър, която да запази продуцентската санкция на БНТ1.(пример: заснемането на трилогията по Чехов на режисьора Крикор Азарян може да е съвместен проект с Министерство на културата, Фондация “Аскеер” и техния генерален спонсор)

Връзката между производство и представяне на българско кино е другото важно условие за постигане на цялостност на програмната филмова политика. За това предлагам рубриката “БНТ представя” да се реализира от продуцентски център “Екран”. Като разшири идеята да представя нова българска игрална филмова продукция с премиери на документални филми и европейски копродукции с българско участие.

Ще предложи на продуцентския център за кино и екипа на предаването реализацията на проект “Пътуващо кино на Екран” свързан с националната кампания “2010 - година на българското кино”(десет успешни филма на последното десетилетие, представени в схемата на пътуващото кино - с която се показват в цялата страна от организаторите НФЦ и АртФест - като своеобразен дебат за изчезналите кино салони и връщането на зрит еля в залите при български прожекции).

Главният продуцентският център за кино “Екран” трябва да има стратегия на работа с европейските обществени телевизии за съвместно продуциране на документални филми и телевизионни сериали, като влезе ефективно в механизма на структурите на EBU които финансират многостранни проекти. Принципът е да се продуцира общо съдържание чрез обмен на финансови средства и в резултат срещу по -малка инвестиция всеки копродуцент да получи по -скъп и качествен продукт (БНТ започва участието си в подобен актуален проект на ARTE с европейските обществени телевизии“ Farewell Comrades”, представляван от АгитПроп. Шестсериен документален филм за събитията довели до промените в бившите социалистически страни, който ще има обща премиера и ще бъде излъчен симултантно от всички тях през 2012 година). Ще предложи да бъде съобразена системата на работа в центъра с въвеждане на позиции

адекватни на европейските (пример: т.нар. commissioning editor който носи пълната отговорност за селекцията, продуцирането и качеството).

БНТ1 трябва радикално да промени подхода при продуциране на тази част от програмния си продукт (филми, сериали, програми, формати, реалити, концерти), която може да бъде предложена за обмен и продажба на чужди телевизионни компании .

ПРОГРАМА И ПРОГРАМНА СХЕМА

Промяната на начина на програмиране и изпълнение на програмната схема е задължително условие за успех на новата програмна стратегия. Защото я прави ясна както за зрителя, така и за рекламодателя. Това изисква:

- анализ на обществената и маркетингова ефективност при програмиране на продукцията
- дългосрочна предвидимост на програмната схема и ясни правила за промяна
- дисциплиниране на ефира или стриктно изпълнение на времето предвидено за съответния програмен модул
- интегралност на програмното съдържание в слотове
- налагане на слотове и препрограмиране при анализ на политиката на конкурентните телевизии
- модерни форми на програмиране през ексклузивни тематични слотове и модули, тенденция в европейските обществени телевизии при представяне на актуални и значими събития да се програмират вертикални и хоризонтални модули през различни форми и жанрове
- ефективност на авторекламата на предаванията по вертикала и хоризонтала на развитие на схемата (деня и седмицата) и външна автореклама
- ясни програмни акценти (нито една телевизия на рекламира цялата си продукция еднакво)

Програмните дефицити на БНТ трябва да бъдат анализирани и променени в програмната политика. Ще предложи:

- създаването на слот за сезонен български телевизионен сериал с актуална тематика
- създаването на слот за детско и семейно кино
- разширяване на времето за излъчване на “Лека нощ деца” (няма телевизия, която да се откаже от разработен слот; сегашното кратко време не е достатъчно за излъчване на добрата продукция на мейджърите)
- създаването на постоянен слот за излъчване на документално кино (българска и чужда продукция) селектирана както

традиционно от емблематични телевизионни компании (BBC, ARTE, CANAL+, CANAL 4, ZDF), така и от големите документални фестивали (ITFA, HOTDOC, EURODOC) и дистрибутори на документални филми (FIRSTHAND, FORTISIMO) което е една различна филмова индустрия, която отсъбва от екрана за българския зрител

□ създаването на каталог с програма, която може да бъде използвана в извънредни ситуации за качествено запълване на “междинно програмно време”

ПРОГРАМАТА КАТО СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТА

Структурата на Дирекция “Програма “ БНТ1 ще е съобразена с концепцията на Генералния директор за БНТ и ще се изгради от пет Главни продуцентски центъра - Вътрешни продукции, Външни продукции и чужди програми, Телевизионно кинопроизводство, Интернет и кросмедия проекти и Европейски проекти. Всеки от Главните продуцентски центрове ще има своите продуцентски направления. Дирекция “Програма“ БНТ1 ще има в структурата си “Координационен програмен център”, ангажиран с техническото програмиране и излъчване на програмата. Ще предложи на УС да разгледа възможността отделът за закупуване на чужди програми и филми да се прехвърли в структурата на Дирекция ”Програма”БНТ1 което би улеснило провеждането на цялостна програмна политика.

Въвеждането на продуцентския принцип в БНТ определя начина на работа при който продуцентите на предаванията или проектите носят отговорност за цялата реализация - от финансирането и сформиранието на екипа до качеството на излъчвания продукт. Новата организация на работа е възможност да се оптимизират броя на ангажираните, финансовите разходи и дава предимство за качествен избор на хората с които се работи.

Програмната политика ще се осъществява от Главните продуцентски центрове, а творческата независимост ще бъде гарантирана от **Продуцентска колегия на дирекцията** и продуцентски колегии на главните центрове. Продуцентската колегия на дирекцията се състои от Главните продуценти на централните, Главен програмен сценарист, Главен програмен режисьор, Главен програмен оператор, Главен визуален консултант и Главен програмен координатор. Създаването на колегия на всеки от продуцентските центрове е в зависимост от вътрешната необходимост и организация на работа. Включването на Главен режисьор, Главен сценарист и Главен визуален консултант имат пряка цел да променят качествено визията и определят стандартите на снимане.

Субординацията в дирекцията и с останалите дирекции на БНТ е ключова за резултата от работата. Дирекция “Програма” БНТ1 ще има ежедневна схема на планиране, координация и оценка на продукцията. Тя ще включва

заседание на продуцентските колегии и на програмната продуцентска. Подобна организация дава възможност да се създаде механизъм за взаимодействие, ефективност и контрол на работата, както и оперативна възможност за решаване на проблемите.

Структурната реформа в Дирекцията “Програма” БНТ1 ще се извърши като част от цялостната стратегия утвърдена от УС на БНТ и на базата на вътрешен анализ на заетостта на хората и часовете произведен продукт които ще залегнат в новата програмна схема.

ГОЛЯМОТО ПРОГРАМИРАНЕ (лично)

Когато работех над тази концепция непрекъснато си представях един ЗРИТЕЛ с дистанционно в ръка. И по това дали ме превключва или не, избирах какво да оставя и какво да отпадне като предложение. Този ЗРИТЕЛ беше различен - дете, тинейджър, ученик, родител, момиче, момче, мъж, жена ... а по някога всички ръце посягаха към дистанционното един през друг . Това, което със сигурност искам да предлага БНТ1 е **избор**. Разнообразен избор като програма, алтернативен избор като телевизионен канал и граждански избор като медия. Това, което със сигурност БНТ дължи на зрителя е **самочувствието** да гледаш националната си телевизия. Това, на което със сигурност имат право работещите в БНТ е да получат **шанс за промяна**. Това, което със сигурност съм проверила професионално през различните периоди и позиции на работа тук е, че **БНТ няма конкуренция в изпълнение на обществената си мисия, тогава когато е ... ПОВЕЧЕ ОТ ТЕЛЕВИЗИЯ**

СЕВДА ШИШМАНОВА

* MORE THAN TELEVISION (оригинален слоган на ARTE)